

فهرست کتابخانه صدرالدین قونوی

ایرج افشار*

نزدیک پنجاه سال با عباس زریاب همدلی، همسخنی، همسفری و همکاری داشتم. این نوشته که به یاد او سرانجام گرفت در خور پایگاه والا و علمی او نیست، اما چون او از روزی که در بهینه پژوهشهای ایرانی ناموری یافت به فهرست‌نگاری نسخه‌های خطی در کتابخانه مجلس پرداخت، پیشکش این ناخن از پای ملخ شاید دور از تناسب نباشد.

در کتابخانه ملی ملک (تهران) مجموعه‌ای به شماره ۴۲۶۳ وجود دارد حاوی ده رساله که نوشته که همه راجع به یک دوره‌اند زیرا تاریخ کتابت بخشی از این مجموعه که موقف المواقف تألیف محمدبن عبدالجبار نقری است، ۶۶۲ و نوع کاغذ و خط آن با سایر اجزا همانند است. پس می‌توان تشخیص داد که اجزای مختلف آن مجموعه در یک روزگار نوشته شده و نسخه از نیمه دوم قرن هفتم هجری است. این نسخه دارای کراسه شمار قدیمی ده برگگی و هشت برگگی است و معرفی آن در جلد هفتم فهرست

* ایرج افشار، استاد بازنشسته دانشگاه تهران و کتابشناس.

نسخه‌های خطی کتابخانه مذکور آمده است.^۱

دو برگ آخرین این مجموعه گرانقدر فهرستی است از نام و مشخصات نسخه‌هایی که در ۶۶۵ متعلق به کسی بوده است که نام خویش را در آن فهرست نیاورده ولی تاریخ تهیه آن فهرست در نیمهٔ ربیع‌الاول ۶۶۵ قید شده است. شاید فهرست دنباله‌ای داشته که مفقود شده است. با استناد به دو قرینه روشن، مشخص و مسلم می‌شود که این کتابها متعلق بوده است به عارف مشهور صدرالدین قونوی (۶۰۵-۶۷۳) و آن دو قرینه عبارتند از:

۱. به تألیفات خود با ذکر الفاظی از قبیل تألیفی (ش ۱۱ و ۵۲)، انشائی (ش ۴۸ و ۴۹) لی (ش ۴۸) اشاره‌هایی کرده و این کتابها در مراجع دیگر تألیف صدرالدین قونوی دانسته شده است.

۲. ذکر تألیفاتی از محی‌الدین بن عربی (۵۶۰-۶۳۸) که می‌دانیم او استاد و مراد و مربی صدرالدین بود و صدرالدین در فهرست ممتلكات خود از او به «شخنا» (چهارده مورد) یاد کرده است.

صدرالدین قونوی در ۶۰۵ زاده شد و در شانزده محرم ۶۷۳ (هشت سال پس از تنظیم فهرست مورد نظر) درگذشت. پدرش مجدالدین اسحاق بن محمد بن یونس در سال ششصد، هنگام مراسم حج، با محی‌الدین بن عربی آشنا شد و از مکه با هم به سوی اناتولی آمدند و چون مجدالدین درگذشت پس از چندی محی‌الدین با عیال مجدالدین ازدواج کرد و صدرالدین را به پسر خواندگی نامبردار ساخت (مناقب اوحدالدین کرمانی، ص ۸۴).^۲ صدرالدین برادری به نام زین‌الدین داشت که نامش در فهرست کتابها در همین مقاله آمده است.

صدرالدین در ۶۴۳ با جمعی از شاگردان خود از قونیه به قاهره رفت و از

۱. ایرج افشار و محمدتقی دانش‌پژوه، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی ملک، تهران ۱۳۶۹ ش، ج ۷، ص ۳۰۷-۳۰۶.

۲. اوحدالدین کرمانی، حامد بن ابی‌الفخر، مناقب اوحدالدین حامد بن ابی‌الفخر کرمانی، چاپ بدیع‌الزمان فروزانفر، تهران ۱۳۴۷ ش.

جملة شاگردان برجسته اش، سعدالدین فرغانی، عقیف الدین تلمسانی، فخرالدین عراقی (شاعر) و مؤیدالدین جندی صاحب نام و دارای تألیفات عرفانی، شناخته شده اند.

سرگذشت صدرالدین قونوی در مراجع متعدد مذکور است و تازه ترین و بهترین پژوهش منظم در احوال او نوشته و. چیتیک است که اخیراً به چاپ رسیده است.^۱ چیتیک تألیفات صدرالدین را در دو گروه مشخص ساخته است.

الف) دسته ای که انتساب آنها به صدرالدین مسلم است که عبارتند از:
 □ اعجاز البیان فی تفسیرام القرآن (تفسیر سوره فاتحه) که نخست در حیدرآباد در ۱۹۴۹ چاپ شد و بعد با نام التفسیر الصوفی للقرآن توسط علی احمد عطا در ۱۹۶۹ در قاهره به چاپ رسید.

□ الالماع ببعض کلیات اسرار السماع نامه ای است به عقیف الدین تلمسانی).
 □ سبب اختلاف الامم.

□ شرح حدیث الاربعین که ک. یلماز در ۱۹۹۰ در استانبول منتشر کرد. در این شرح فقط بیست و نه حدیث آمده و با مرگ صدرالدین ناتمام مانده است.

□ «شرح اسماء الحسنی»، هنوز چاپ نشده است.

□ الفکوک یا فک الختوم. چاپ محمد خواجوی تهران ۱۳۷۱. البته این کتاب پیش از این در حاشیه کتاب شرح منازل السائرین کاشانی در ۱۳۱۵ قمری چاپ سنگی شده بود.

□ النفحات الالهیه، تهران ۱۳۱۶ ق.

□ النصوص، چاپ استاد جلال الدین آشتیانی، تهران ۱۳۶۲ ش. همچنین به دنباله تمهید القواعد ابن ترکه، تهران ۱۳۱۵ ق، چاپ سنگی ابتدایی شده بود.

1. *Encyclopaedia of Islam*, "Sadr Al. Din Künawi", (by W.C. Chittick), Leiden 1995, vol.8, pp.753-755.

□ مفاوضات که بنا به نوشته چیتیک، ج. شوبرت^۱ به تصحیح و چاپ آن مشغول است.

□ المفصحه عن منتهی الافکار

□ نفثه المصدور و تحفة الشکور که بنا به ذکر چیتیک به طوسی نسبت داده شده بود.

□ وصیة حاوی اطلاعات مفید از عوالم مربوط به روابط مؤلف بامحی الدین و اوحدالدین کرمانی.

□ الهادیه

□ الهدایة المرشدية که به الرسالة التوحیدیه نیز معروف شده است.

ب) دسته دیگر که در نسبت تألیف آنها به صدرالدین شک وجود دارد:
□ تبصیرات المبتدی و تذکرات المنتهی (به فارسی)، چیتیک آن را احتمالاً از شخصی به نام نصیرالدین دانسته است و در دست ترجمه دارد.

□ تحریرالبیان

□ اللمع النورانية فی حل مشکلات الشجرة النعمانية

□ مرآت العارفین فی ملتسمن زین العابدین، تصحیح متن و ترجمه انگلیسی آن توسط سید ح. عسکری، لندن ۱۹۸۱ انجام شده است.

□ مراتب التقوی

در فهرستی که اینک از نسخه‌های متعلق به او نقل می‌شود نام آن تعدادی از تألیفات او آمده است که در فهرست فوق موجود نیست.

این فهرست از نسخه‌های خطی متعلق به صدرالدین قونوی، از نگاه نحوه ثبت و ضبط مشخصات کتابها و تاریخ کتابداری، دارای خصوصیتی است که نظایرش بدین کیفیت برجای نمانده و اگر هست هنوز چاپ نشده است. همچنین برای اطلاع یافتن از ذوقیات صدرالدین و اطلاعات کتابی او نیز فایده بخش است.

برای آنکه کیفیت و اهمیت این فهرست، که حاوی مشخصات یکصد و

دوازده جلد کتاب است، بهتر نموده شود، تصویر این نسخه^۱ با بازنویسی متن فهرست که کنار نام هر کتاب شماره ردیف اضافه شده است، آورده می شود. پس از ذکر فهرست اصلی، فهرست الفبایی اسامی کتابها، مولفان و کاتبان و سرانجام اصطلاحات نسخه شناسی به طور جداگانه درج می شود. قونوی در آوردن مشخصات، رویه یکنواختی نداشته و به گونه ای که هر کتاب برای او شناخته شده بوده، آنها را شناسانده است و به تفاریق این اطلاعات را در بردارد: نام کتاب، موضوع کتاب به جای نام آن، نام مؤلف، نام کاتب، قطع نسخه، تعداد مجلدات، مکرر بودن نسخه. بعضی از کتابها مشخص نیست که از کیست مانند شماره های ۴۶، ۷۴، ۱۰۳.

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست الکتب فی منتصف ربیع الآخر سنة خمس و ستین و ستمائة

- (۱) ختمه کریمه بخط الامام فخرالدین الرازی رحمه الله - قطع الربع فی مجلد واحد
- (۲) ختمه کریمه حمایلیه بخط الاخ زین الدین (اکرمه الله)
- (۳) جزو من القرآن بخط الجوینی الکاتب
- (۴) تفسیر القرآن للمهدوی المسمى بالتحصیل اختصار شیخنا رضی الله عنه و بخطه الملهم فی ثلث مجلدات
- (۵) تفسیر القرآن للشیخ ابی الحکم بن پرجان رحمه الله فی مجلدین بخط واحد قطع الربع ایضاً
- (۶) کتاب الغریبین للهروی تماماً فی مجلدین
- (۷) غریب القرآن للعزیزی (← ش ۵۲)

۱. تصاویر نمونه ای از خط صدرالدین قونوی در صفحات ۴۸۷-۴۹۰ آمده است. از ویژگیهای خط او کم نقطگی است که حتی اگر آن را بی نقطه هم بگوییم، دور از گزاره است.

- (٨) جامع الاصول فى احاديث الرسول صلى الله عليه وسلم فى عشر مجلدات ربيعية
- (٩) كتاب الاحكام فى الحديث فى ستة مجلدات ربيعية، تأليف الامام عبدالحق رحمه الله
- (١٠) مشيخة شيخنا شمس الدين يوسف الادمى الدمشقى فى مجلد يشتمل على احاديث رواها عن شيوخه رحمهم الله
- (١١) المنتخب فى الحديث تأليفى
- (١٢) مجلد فى الحديث من المحجة البيضاء تأليف شيخنا رضى الله عنه (١٣) الفتوحات فى سبع وثلثين مجلداً بخط شيخنا منشئه رضى الله عنه
- (١٤) مجموع فى الاسراء والمشاهد وكتاب عنقا مغرب بخطى شيخنا رضى الله عنه
- (١٥) مجموع آخر من كلام شيخنا رضى الله عنه فيه الشواهد و تاج التراجم واصطلاح الصوفيه وغير ذلك
- (١٦) مجموع آخر من انشاء شيخنا رضى الله عنه فيه الاسفار عن نتائج الاسفار وكتاب العبادله والتدبيرات الالهية
- (١٧) مجموع آخر من كلام شيخنا ايضاً رضى الله عنه، يشتمل على عدة كتب منها اشارات القرآن فى عالم الانسان و شرح مشكل كتاب خلع التعليين وغيرهما
- (١٨) مجموع يشتمل على بعض تصانيف شيخنا رضى الله عنه و على (؟) كتاب التعليقات للرئيس ابن سينا رحمه الله
- (١٩) كتاب مناصحة النفس شيخنا رضى الله عنه بخط والدى رحمه الله مجلد
- (٢٠) نهاية المجتهد و المذاهب الاربعة للامام ابن رشد رحمه الله فى ثلث مجلدات
- (٢١) وكتاب الحج من هذا الكتاب فى مجلد صغير
- (٢٢) مجموع فى الحكمة يشتمل على مباحث بهمنيار و كتاب الاشارات و

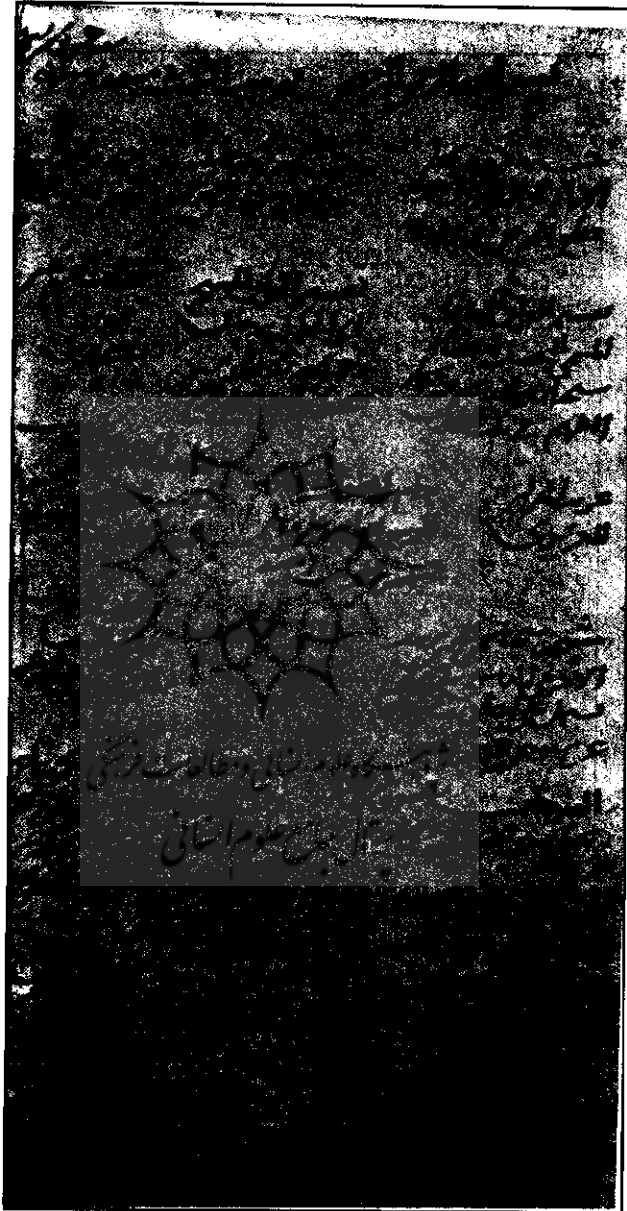
غيرهما

- (۲۳) مجموع فيه حكمة الاشراق للسهروردي رحمه الله و غير ذلك
- (۲۴) كشف الحقايق للاثيرالابهرى رحمه الله في الحكمة ايضاً مجلد
- (۲۵) شرح عيون الحكمة في مجلد تماماً
- (۲۶) قانون المسعودي في العلم الرياضى تماماً في مجلد واحد
- (۲۷) القانون في الطب تمام في ثلث مجلدات
- (۲۸) مجموع فيه الادوار لابن وحشية
- (۲۹) كتاب السمومات لابن وحشية
- (۳۰) مجموع آخر في النجوم قطع الثمن
- (۳۱) كتاب طيفانا لابن وحشية ايضاً
- (۳۲) مجموع قطع الثمن، حكيمى و نجومى
- (۳۳) مجموع قطع معرلى في الطب و النجوم
- (۳۴) مصباح الحكمة العظمى لابن اميل
- (۳۵) فصوص الحكم لشيخنا رضى الله عنه في مجلد بخطى
- (۳۶) مجلد صغير في الموالييد
- (۳۷) كتاب البارغ في النجوم تماماً في مجلد
- (۳۸) مجموع فيه المحرر في النجوم للفخر الرازى و فيه غير ذلك
- (۳۹) مجموع فيه ديوان الحاجرى و غيره
- (۴۰) ديوان البها زهير في مجلد
- (۴۱) ديوان ابن مطروح رحمه الله في مجلد
- (۴۲) من كتاب الموضوعات لابن الجوزى النصف الاول بخط ولده محى الدين رحمه الله في مجلدين
- (۴۳) مجموع كبير بخط العماد الاسكندراني رحمه الله يشتمل على عدة كتب
- (۴۴) شكوك و اجويه في مباحث عقلية
- (۴۵) مجموع فيه من كلام الشيخ و النفرى رضى الله عنهما

- (٤٦) مجلد من نوادر فوائد الحكماء و تواريخهم
(٤٧) مجموع آخر فيه تفصيل النشاطين للراغب رحمه الله و فيه غير ذلك
(٤٨) تفسير الفاتحة لى، من انشائي فى مجلد
(٤٩) كتاب فيه مفتاح غيب الجمع و نفحة مشكور من انشائي ايضاً
(٥٠) اقربا دين مجلد صغير
(٥١) مجموع فيه كتاب انشاء الجداول لشيخنا رضى الله عنه و غير ذلك
(٥٢) مختصر غريب العزيزى من تواليفى ايضاً (نيز شماره ٧)
(٥٣) التنزلات الموصلية لشيخنا رضى الله عنه
(٥٤) كتاب مواقع النجوم لشيخنا رضى الله عنه
(٥٥) مختصر طبيعيات الشفا فى مجلد
(٥٦) رسالة كيوان لعبد الرحمن، فى مجلد
(٥٧) سر الطبيعة لبليناس فى مجلد
(٥٨) خلع النعلين لابن قسى رحمة الله فى مجلد
(٥٩) كتاب الذخيرة لثابت بن قرة فى الطب فى مجلد
(٦٠) شرح للفخر الرازى فى مجلد
(٦١) النحل و المملل للشهرستانى، فى مجلد
(٦٢) مجموعة فيها ترجمان الاشواق و غيره
(٦٣) مجلد فيه مسائل ملتقطه من تفسير الفخر الرازى
(٦٤) مجلد من ترسل القاضى الفاضل
(٦٥) كتاب الافعال لابن القطاع، فى مجلد
(٦٦) التنقيحات فى اصول الفقه للسهرودى رحمه الله
(٦٧) مجلد صغير طولانى فيه من ادعية اهل البيت و مناجاتهم عليهم السلام
(٦٨) كتاب مغيب الخلق فى علم الكلام لامام الحرمين رحمه الله
(٦٩) من كتاب الخصمى مجلد
(٧٠) الرسائل الحرمه (?) فى الطب فى ثلاث مجلدات

- (٧١) رسالة القشيري في مجلد
- (٧٢) كتاب مختلف الرواية في مذهب ابي حنيفة رحمه الله
- (٧٣) الفصيح لتغلب في مجلد
- (٧٤) مجموع من كلام اهل الطريق في الحروف وغير ذلك، مجموع صغير مثله
- (٧٥) مجموع في الحكمة في السماء والعالم
- (٧٦) مجموع فيه كتاب المنقذ من الضلال
- (٧٧) مجلد برق فيه مسائل طبية وغيرها
- (٧٨) مجلد آخر برق فيه أيضاً مسائل طبية ومعالجات
- (٧٩) مجموع يشتمل على جغرافيا و ترسلات منتخبة وغير ذلك
- (٨٠) ديوان عرقله
- (٨١) مجموع فيه ذكر احوال الرئيس ابن سينا وبعض تواليه
- (٨٢) التفهيم لابي الريحان مجلد
- (٨٣) مجلد برق فيه ذكر ابتداء نشر العالم على رأى بعض القدماء
- (٨٤) مجلد فيه نحو ثلثي، رسالة القشيري
- (٨٥) شمائل النبي صلى الله عليه وآله وسلم
- (٨٦) شرح المحصل للقطب المصري
- (٨٧) مختصر ديوان لشيخنا رضى الله عنه في مجلدين
- (٨٨) مجموع فيه نسخ برشعنا و الادوية القلبية وغير ذلك
- (٨٩) محاضرة الابرار في ثلث مجلّدات لشيخنا رضى الله عنه
- (٩٠) مغاني المعاني في معرفة الله لزين الدين الرازي
- (٩١) مجلدين من رسائل اخوان الصفا احدهما قطع الربع و الآخر ثمنى
- (٩٢) الصحيفة الغراء في مجلد
- (٩٣) رياض الانس في الوعظ في مجلد
- (٩٤) المُلخ و اللّمع في المطاييه في مجلد
- (٩٥) ادب الكاتب في مجلد و عليه خط التاج الكندي قرأ عليه المنتجب

- الهمدانى رواه له عن الجواليقى رحمهم الله
 (٩٤) ديوان الادب فى مجلد
 (٩٧) الملخص فى الحكمة فى مجلد
 (٩٨) الاشارات لابن سينا نسخة ثانية فى مجلد قطع الثمن
 (٩٩) المفصل للزمخشرى فى مجلد
 (١٠٠) البدء و التاريخ للبلخى فى مجلد
 (١٠١) ديوان التهانى فى مجلد
 (١٠٢) ديوان '... فى مجلد
 (١٠٣) الكليات فى مجلد
 (١٠٤) ديوان المتنبى فى مجلد
 (١٠٥) كتاب البعث و النشور للبيهقى فى مجلد
 (١٠٦) خواص الاعداد و الاوقاف بخط والدى رحمه الله
 (١٠٧) كتاب علوم الحديث لابن الصلاح فى مجلد
 (١٠٨) المفصل للزمخشرى، نسخة ثانية مجلد
 (١٠٩) نحو ابن الحاجب و غيره فى مجلد
 (١١٠) مختصر الكشاف كراريس
 (١١١) الناسخ و المنسوخ فى الحديث و عجالة الانساب فى مجلد
 (١١٢) طبيعيات للشفا و الالهيات مجلد

کتاب جامع التوحید لعماد صوفی	الرسالة المحمدية لعماد صوفی	عصر علم العرفی میرزا علی قزوینی
ملا طوسی لمقامس ۲ مجلد	رساله کوی لعماد صوفی ۲ مجلد	عمر طیب ۲ مجلد
شرح التوحید ۲ مجلد	دلالة الاحوال لعماد صوفی ۲ مجلد	طبع التعلیم ۲ مجلد
مجلد در مسائل طیبه و غیره	مجموعه صحاح الاسود و غیره	الجلد اذکار الشریعہ ۲ مجلد
المستفاد ۲ مجلد	دلالة الاحوال القطاع فی مجلد	مجلد در مسائل الاسود و غیره
مجموعه در اصول و کما الخبیر	مغنی الخیر ۲ مجلد	مجلد در مسائل الاسود و غیره
دلالة الاحوال ۲ مجلد	اعماله ۲ مجلد	مجلد در مسائل الاسود و غیره
رساله العسکری ۲ مجلد	مجموعه در اصول الطیبه و غیره	الرسالة المحمدية ۲ مجلد
مجموعه در اصول الطیبه و غیره	مجموعه در اصول الطیبه و غیره	المصطلح ۲ مجلد
مجموعه در اصول الطیبه و غیره	مجموعه در اصول الطیبه و غیره	مجموعه در اصول الطیبه و غیره
مجموعه در اصول الطیبه و غیره	مجموعه در اصول الطیبه و غیره	مجموعه در اصول الطیبه و غیره

فهرست الفبائی اسامی کتابها و رساله‌ها

الف

- الاحکام فی الحدیث: از الامام عبدالحق، ش ۹ (به الاحکام الکبری فی الحدیث معروف است و مؤلف آن شیخ ابی محمد عبدالحق بن عبدالرحمن ازدی، اشبیلی در ۵۸۲ در گذشته)
- ادب الکاتب، ش ۹۵ (از ابن قتیبه یا ابن الانباری)
- ادعیة اهل البیت و مناجاتهم علیهم السلام، ش ۶۷
- الادوار: از ابن وحشیة، ش ۲۸ (ابوبکر احمد بن علی بن قیس که در نیمه دوم قرن دوم زنده بود)
- الادویة القلیبیة، ش ۸۸
- الاسراء ش ۱۴ (لشیخنا)
- الاسفار عن نتائج الاسفار، ش ۱۶ (لشیخنا)
- الاشارات: از ابن سینا، ش ۲۲، ۹۸
- اشارات القرآن فی عالم الانسان، ش ۱۷ (لشیخنا)
- اصطلاح الصوفیة: ش ۱۵ (لشیخنا)
- الافعال: از ابن القطاع، ش ۶۵ (ابوالقاسم علی بن جعفر بن علی سعدی صقلی در گذشته ۵۱۵ که از لغت شناسان بود.)
- اقراباذین، ش ۵۰
- انشاء الجداول، ش ۵۱ (لشیخنا)

ب

- البارع فی النجوم، ش ۳۷ (شاید البارع فی احکام النجوم از علی بن ابی الرجال شیبانی - کشف الظنون)
- البدء و التاريخ: از بلخی، ش ۱۰۰ (ابی زید احمد بن سهل بلخی در

گذشته (۳۴۰)

البعث و النشور: از بیهقی، ش ۱۰۵

ت

تاج للتراجم، ش ۱۵ (لشیخنا)

التحصيل (تفسير القرآن): از مهدوی، ش ۴ (ابوالعباس احمد بن عمار مهدوی تمیمی که بعد از سال ۴۳۰ درگذشت نام کتاب او التفصیل الجامع لعلوم التنزیل دوبار در فهرست آمده ولی در فهرست قونوی مَصْرَحاً تحصیل قید شده است).

التدبیرات الالهية فی اصلاح المملكة الانسانية، ش ۱۶ (لشیخنا)
ترجمان الاشواق فی الغزل و النسب، ش ۶۲ (منسوب به ابن عربی)
ترسلات منتخبه ش ۷۹

ترسل قاضی، ش ۶۴

تعليقات للرئيس ابن سينا، ش ۱۸ (لشیخنا)

تفسیر الفاتحه، ش ۴۸ (از تألیفات صدرالدین قونوی)

تفسیر فخر الرازی، ش ۶۳ (مسائل و مباحثی از آن گزیده شده)
تفسیر القرآن: از شیخ ابی الحکم بن پرجان، ش ۵ (ابوالحکم عبدالسلام بن عبدالرحمن بن محمد لخمی اشبیلی درگذشته ۵۶۳ که از متصوفه بود و معروف به ابن پرجان در مصادر عربی ولی در خط قونوی مَصْرَحاً «پرجان» به پ فارسی آمده است).

تفسیر القرآن: از مهدوی، به تحصیل مراجعه شود.

تفصیل النشأتین او تحصیل السعادتین: از راغب اصفهانی، ش ۴۷
(متوفی ۵۰۲)

التفهيم: از ابی ریحان، ش ۸۲

المتنزلات الموصليّة، ش ۵۳ (لشیخنا)

التنبيحات فی اصول الفقه: از سهروردی، ش ۶۶

ج-ح-خ

جامع الاصول فی احادیث الرسول، ش ۸ (شاید از ابن اثیر جزیری درگذشته ۶۰۶)

جغرافیا، ش ۷۹ الحجج، ش ۲۱ (شاید از بشرین غیاث مریسی حنفی درگذشته ۲۱۹)

حکمة الاشراق: از سهروردی، ش ۲۳ (کشته شده در ۵۸۷)

ختمة کریمه، ش ۱، ۲

خلع النعلین، ش ۱۷، ۵۸ از شیخ ابوالقاسم احمد بن قسی اندلسی درگذشته ۵۴۵ که ابن عربی آن را شرح کرده است)

خواص الاعداد و الاوقاف، ش ۱۰۶

د-ذ

دیوان ...، ش ۱۰۲

دیوان ابن عربی، ش ۸۷

دیوان ابن مطروح، ش ۴۱ (جمال الدین یحیی بن عیسی درگذشته ۶۴۹)

دیوان الادب، ش ۹۶ (شاید از اسحق بن ابراهیم فاریابی درگذشته حدود ۳۵۰)

دیوان البهاء زهیر، ش ۴۰ (ابی الفضل بن محمد بن زهیر ازادی مهلبی مصری درگذشته ۶۵۶)

دیوان التهانیه، ش ۱۰۱

دیوان الحاجری، ش ۳۹ (امیر حسام الدین عیسی بن سنجر بن بهرام بن

جبریل بن خمارتکین بن طاشتکین اربلی درگذشته ۶۳۲)

دیوان عرقله، ش ۸۰ (ابوالندی حسان بن نمیر بن عجل کلی از ندمای

صلاح الدین ایوبی و درگذشته ۵۶۷)

دیوان المتنبی، ش ۱۰۴

الذخیره فی الطب: از ثابت بن قره، ش ۵۹
 ذکر ابتداء نشرالعالم علی رأی بعض القدماء، ش ۸۲
 ذکر احوال رئیس ابن سینا، ش ۸۱

ر

رسالة القشیری ۷۱، ۸۴ (عبدالکریم بن هوزن درگذشته ۴۶۵)
 رسائل اخوان الصفا ۹۱
 الرسائل فی الطب ۷۰
 ریاض الانس فی الوعظ ۹۳ (شاید از امام ابی سعید حسن بن علی
 مطوعی واعظ)

س

سراالطبیعة: از بلیناس ۵۷
 السّماء و العالم ۷۵ (متعدد است)
 السمومات: از ابن وحشیه ۲۹

ش

شرح عبون الحکمة ۲۵ (شاید از امام فخر رازی)
 شرح.... از امام فخر رازی ۶۰
 شرح المحصل: از قطب مصری ۸۶ (ابراهیم بن علی بن محمد سلمی
 طبیب که شاگرد امام فخر رازی بوده است و در ۶۱۸ درگذشته)
 الشفاء ۵۵، ۱۱۲ (از ابن سینا)
 شکوک ۴۴
 شمایل النبی صلی الله علیه و سلم ۸۵ (ظاهراً از محمد ترمذی درگذشته
 ۲۷۹ یا از جعفر مستغفری درگذشته ۴۳۲)
 الشواهد، ش ۱۵ (لشیخنا)

ص - ط

الصحيفة الغراء، ش ۹۲
 صفایا: از ابن وحشیه، ش ۳۱
 طبيعیات الشفاء، ش ۵۵، ۱۱۲ (از ابن سینا)

ع

العبادله، ش ۱۶ (لشیخنا)
 عجاله الانساب، ش ۱۱۱ (شاید عجاله المبتدی فی الانساب از
 زین الدین ابی بکر محمد بن موسی حازمی همدانی درگذشته ۵۸۴)
 علوم الحدیث: از ابن الصلاح، ش ۱۰۷ (ابی عمرو عثمان بن عبدالرحمن
 شهر زوری دمشقی درگذشته ۶۴۳)
 عنقاء مغرب، ش ۱۴ (لشیخنا)

غ

غریب القرآن: از عزیزی، ش ۷ (محمد بن عزیز سجستانی درگذشته ۳۰۳
 و نام کتابش را نزهة القلوب فی تفسیر غریب القرآن آورده‌اند)
 غریب القرآن: از عزیزی (مختصر شده توسط قونوی)، ش ۵۲
 الغریبین: از هروی، ش ۶ (ابی عبید احمد بن محمد بن محمد هروی در
 گذشته ۴۰۱)

ف

الفتوحات، ش ۱۳ (بخط شیخنا منسئه)
 فصوص الحکم، ش ۳۵ (لشیخنا)
 فوائد الحکماء و تواریخهم، ش ۴۶

ق

قانون فی الطب، ش ۲۷ (از ابن سینا)

قانون المسعودی، ش ۲۶ (از ابوریحان)
قرآن، ش ۳

ک

الكشاف، (مختصر الكشاف دیده شود).
كشف الحقائق: از ابهری، ش ۲۴ (اثیرالدین ابهری در گذشته ۶۶۳)
کلام اهل الطریق فی الحروب، ش ۷۴
کلام الشیخ، ش ۴۵ (ظاهراً از ابن عربی)
کلام نقری، ش ۴۵ (ظاهراً از ابو عبدالله محمد بن عبدالجبار نقری
در گذشته ۳۵۴ که از متصوفه بودند یا ابو عبدالله محمد بن سلیمان در
گذشته ۵۲۵ که از قراء بود)
الکلیات، ش ۱۰۳
کیوان (؟): از عبدالرحمن، ش ۵۶ (شاید کواکب)

م

مباحث: از بهمنیار، ش ۲۲
محاضرة الابزار او سامرة الاخيار، ش ۸۹ (لشیخنا)
المحجة البيضاء، ش ۱۲ (لشیخنا)
المحرر فی النحو: از امام فخر رازی، ش ۳۸
مختصر دیوان، ش ۸۷ (لشیخنا)
مختصر طبیعیات الشفا، ش ۵۵ (ابن سینا)
مختصر غریب العزیزی، ش ۵۲ (از قونوی)
مختصر الكشاف، ش ۱۱۰ (از زمخشری ؟)
مختلف الروایة فی مذهب ابی حنيفة، ش ۷۲ (ظاهراً تألیف علاء الدین
محمد بن عبدالحمید معروف به علاء سمرقندی در گذشته ۵۵۲)
مسائل طبية، ش ۷۷، ۷۸

المشاهد، ش ۱۴ (لشیخنا)

مشیخة شمس الدین یوسف دمشقی، ش ۱۰ (از مشایخ قونوی بود)
مصباح الحکمة العظمی: از ابن امیل، ش ۳۴ (ابوعبدالله محمد بن امیل بن
عبدالله بن امیل تمیمی کیمیاوی)

معالی المعانی فی معرفة الله: از زین الدین رازی، ش ۹۰ معجم المؤلفین
کتابهای دیگری را نام برده است ولی از این کتاب نامی نیست (باید
محمد بن ابی بکر بن عبدالقادر حنفی صوفی مقیم قونیه که در ۶۶۶ زنده
بود مراد باشد).

مغیث الخلق فی علم الکلام: از امام الحرمین، ش ۶۸ (در گذشته ۴۷۸ که
به مغیث الخلق فی اختیار الاحق هم نامیده شده است)

مفتاح غیث الجمع (۴)، ش ۴۹ (از تألیفات قونوی)

المفصل: از زمخشری، ش ۹۹، ۱۰۸

المُلَّح و اللُّمَّح فی المکاتبة، ش ۹۴

الملخص فی الحکمة، ش ۹۷

مناصحة النفس، ش ۱۹ (لشیخنا)

المنتخب فی الحدیث، ش ۱۱ (از تألیفات قونوی)

المُنْقِذ من الضلال، ش ۷۶ (از غزالی)

مواقع النجوم (و مطالع اهله الاسرار و العلوم)، ش ۵۴ (لشیخنا)

موالید، ش ۳۶ (ظاهراً از ابو معشر بلخی یا حصیبی)

الموضوعات الکبری: از ابن جوزی، ش ۴۲ (در گذشته ۵۹۷)

ن

الناسخ و المنسوخ فی الحدیث، ش ۱۱۱

النحل و الملل: از شهرستانی، ش ۶۱ (در مراجع دیگر الملل و النحل)

نحو ابن حاجب، ش ۱۰۹

النزلات الموصلیة، ش ۵۳ (لشیخنا)

نسخ برشعنا، ش ۸۸
 نفة الشکور، ش ۴۹ (از تألیفات قونوی، شاید غیر از نفة المصدور و
 تحفة الشکور است که چیتیک از تألیفات او گفته است)
 نهاية المجتهد فی المذاهب الاربعة: از ابن رشد، ش ۲۰

فهرست اسامی اشخاص

ابن امیل، ش ۳۴: مصباح الحکمة العظمی
 ابن حاجب، ش ۱۰۹: نحو
 ابن الجوزی، ش ۴۲: الموضوعات
 ابن رشد، ش ۲۰: نهایه
 ابن سینا، ش ۹۸: الاشارات، ۸۱: ذکر احوال، ۵۵ و ۱۱۲: شفا، ۲۷: قانون
 فی الطب
 ابن الصلاح، ش ۱۰۷: علوم الحدیث
 ابن العربی: شیخ، شیخنا
 ابن القطاع، ش ۶۵: کتاب الافعال
 ابن مطروح، ش ۴۱: دیوان
 ابن وحشیة، ش ۲۸: الادوار، ش ۲۹: السُّمومات، ش ۳۱: طیفانا
 ابهری، اثیرالدین، ش ۲۴: کشف الحقایق
 ابی ریحان بیرونی، ش ۸۲: التفهیم، ش ۲۶: قانون المسعودی
 ابی الحکم ابن برّجان، ش ۵: تفسیر القرآن
 اثیرالدین ← ابهری
 امام الحرمین، ش ۶۸: مغیث الخلق
 برشعنا، ش ۸۸: نسخ
 بلخی، ش ۱۰۰: البدؤ والتاریخ
 بلیناس، ش ۵۷: سرّ الطبیعة

- بهمنيار، ش ۲۲: مباحث
 بيهقى، ش ۱۰۴: البعث و النشور
 ثابت بن قره، ش ۵۹: الذخيرة
 حاجرى (شاعر)، ش ۳۹: ديوان
 جواليقى، ش ۹۵: ديوان الادب
 خصيبى، ش ۶۹: كتاب الخصمى
 دمشقى، شمس الدين يوسف، ش ۱۰: مشيخه
 رازى ← زين الدين
 رازى ← فخرالدين
 راغب اصفهانى، ش ۴۷: تفصيل النشاطين
 زمخشرى ...، ش ۹۹: المفصل
 زين الدين رازى...، ش ۹۰: مغانى المعانى فى معرفة الله
 سهروردى...، ش ۲۳: حكمة الاشراف، ش ۶۶: التنقيحات فى اصول الفقه
 شمس الدين يوسف ← دمشقى
 شهرستانى عبدالكريم، ش ۶۱: الملل والنحل
 شيخ (ظاهراً محى الدين ابن العربى)، ش ۴۵: كلام الشيخ
 شيخنا (محمى الدين ابن العربى)، ش ۴: اختصار تفسير القرآن، ش ۱۰:
 مشيخة، ش ۱۲: المحجة البيضاء، ش ۱۳: الفتوحات، ش ۱۴: الاسراء و
 المشاهد و كتاب عنقاء مغرب، ش ۱۵: كلام شيخنا، الشواهد، تاج
 التراجم واصطلاح الصوفيه، ش ۱۶: الاسفار عن نتائج الاسفار، ش ۱۷:
 اشارات القرآن فى عالم الانسان، خلع النعلين، ش ۱۸: بعض تصانيف،
 ش ۱۹: مناصحة النفس، ش ۳۵: فصوص الحكم، ۵۱: انشاء الجداول،
 ش ۵۳: التنزلات الموصلية، ۵۴: مواقع النجوم، ش ۸۷: ديوان شيخنا
 صدرالدين قونوى (كه از اشاره به تأليفى انشائى استخراج شد)، ش ۱۱:
 المنتخب فى الحديث، ش ۴۸: تفسير الفاتحه، ش ۴۹: مفتاح غيب

- الجمع و نفحة الشكور، ش ٥٢: مختصر غريب العزيرى
 عبدالحق (امام)، ش ٩: الاحكام فى الحديث
 عبدالرحمن، ش ٥٦: رسالة...
 عرقلة الاعور، ش ٨٠: ديوان
 غزالى، امام محمد، ش ٧٦: المنقذ [من الضلال]
 فخرالدين محمد بن عمر رازى، ش ٣٨: المحرر فى النحو، ٦٠: شرح
 [الكلمات]، ش ٦٣: تفسير قاضى فاضل، ش ٦٤: ترسل
 قشيرى،...، ش ٧١: رساله، ش ٨٤: رساله
 قطب مصرى، ش ٨٦: شرح المحصل
 متنبى، ش ١٠٤: ديوان
 محى الدين ابن العربى: (شيخنا)
 - الاسراء، ش ١٤
 - الاسفار عن نتائج الاسفار، ش ١٦
 - اصطلاح الصوفية، ش ١٥
 - اشارات القرآن فى عالم الانسان، ش ١٧
 - انشاء الجداول، ش ٥١
 - تاج التراجم، ش ١٥
 - التدبيرات الالهيه، ش ١٦
 - تعليقات، ش ١٨
 - التنزلات الموصليه، ش ٥٣
 - خلع التعلين، ش ١٧، ٥٨
 - الشواهد، ش ١٥
 - العبادله، ش ١٦
 - عنقاء مغرب، ش ١٤
 - الفتوحات، ش ١٣

- فصوص الحکم، ش ۳۵
- محاضرة الابرار، ش ۸۹
- المحجة البيضاء، ش ۱۲
- مختصر...، ش ۸۷
- مناصحة النفس، ش ۱۹
- مواقع النجوم، ش ۵۴
- منتخب الهمدانی، ش ۹۴: ادب الکاتب
- مهدوی ش ۴: تفسیر القرآن (التحصیل)
- نفری، ش ۴۵: مجموع
- هروی، ش ۶: الغریبین
- یوسف دمشقی ← دمشقی
- همدانی ← منتخب

فهرست کاتبان

- اسکندرانی عماد ← عمادگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- الجوینی، ش ۳
- رتال جامع علوم انسانی
- رازی ← فخرالدین
- زین الدین (الاخ)، ش ۲
- لشیخنا، ش ۴، ۱۳
- صدرالدین قونوی (خطی)، ش ۱۴، ۳۵
- عمادالاسکندرانی، ش ۴۳
- فخرالدین الرازی، ش ۱
- محمی الدین (ابن ابی الجوزی)، ش ۴۲
- والدی، ش ۱۹، ۱۰۵

اصطلاحات نسخه‌شناسی

اختصار، ۴

حمایلی ۱

خط واحد

ربعیه، ش ۸، ۹ ← نیز ربع

رق، ش ۷۷، ۷۸، ۸۳

صغیر، ش ۲۱، ۳۶، ۵۰، ۷۴

صغیر، ش طولانی ۶۷

قطع ربع، ش ۱، ۵، ۹۱ نیز ربعیه

قطع ثمن، ش ۳۰، ۹۱، ۹۸

قطع معمولی، ش ۳۳

کراریس، ش ۱۱۰

مجلد، ش ۱، ۴، ۵، ۶، ۸، ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۴، ۲۵، ۲۶،

۲۷، ۳۵، ۳۷، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۸، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۵، ۷۰، ۷۱،

۷۳، ۷۸

۸۲، ۸۷، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳،

۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۲

نسخه ثانیه، ش ۱۰۸